

Sygn. akt I ACa 714/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Teresa Rak
Sędziowie:	SSA Grzegorz Krężolek (spr.) SSO del. Krzysztof Hejosz
Protokolant:	st. prot. sądowy Katarzyna Rogowska

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2013 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - Spółki Komandytowej we W. w upadłości układowej

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

przy udziale nadzorcę sądowego P. H.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w Krakowie

z dnia 18 lutego 2013 r. sygn. akt IX GC 681/11

1. **zmienia zaskarżony wyrok i powództwo oddala;**
2. **zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 3 617zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu;**
3. **zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 9014 zł (dziewięć tysięcy czternaście złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

Sygn. akt : I ACa 714/13

UZASADNIENIE

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - spółka komandytowa w upadłości układowej we W. domagała się od strony pozwanej (...) SA w W. zapłaty kwoty 126 268 , 28 złotego z ustawowymi odsetkami. Kwota ta miała stanowić

resztę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez powódkę na podstawie umowy z pozwaną , zawartej w dniu 15 marca 2010r nr (...), w ramach inwestycji pod nazwą „ (...)”

Prace te zostały odebrane przez zamawiającą , a należność dochodzona pozwem objęta była dwiema fakturami nr (...), podstaw do wystawienia których przeciwniczka procesowa powódki nie kwestionowała.

W postępowaniu brał udział nadzorca sadowy ustanowiony przez Sąd , który ogłosił upadłość układową powódki

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym z dnia 21 października 2011r Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo w całości.

W sprzeciwie od tego orzeczenia (...) SA , obejmując nim nakaz w całości domagał się oddalenia powództwa oraz obciążenia powódki kosztami procesu.

W swoim stanowisku procesowym pozwana spółka podnosiła , że wobec odstąpienia przez nią od umowy z dnia 15 marca 2010r z przyczyny za którą odpowiada (...) powstała po jej stronie wierzytelność wzajemna wobec powódki z tytułu kary umownej , którą potrąciła z pretensją dochodzona pozwem, czyniąc to w sposób skuteczny prawnie już w ramach postępowania upadłościowego , w dniu 16 września 2011r , Biorąc pod uwagę jej wymiar ilościowy [533 870, 74 zł] doszło tym samym do wzajemnego umorzenia wierzytelności stron do wysokości wierzytelności niższej i z tej przyczyny powództwo powinno zostać oddalone.

Na wypadek nie podzielenia tego stanowiska (...) SA podnosił dodatkowo , iż zgodnie z postanowieniem §19 umowy, strony zastrzegły dla pozwanej uprawnienie do zatrzymywania z każdej należności objętej fakturą wystawioną przez wykonawcę sumy odpowiadającej 10 % stwierdzonej w tym dokumencie wartości brutto , mającej stanowić zabezpieczenie roszczeń z tytułu niewłaściwego wykonania zobowiązania. Wobec tego należność dochodzona pozwem jest , w odniesieniu do 10 % wartości stwierdzonych w obu dokumentach faktur wskazanych przez powódkę, jest niewymagalna.

Dodatkowo argumentowała , że zaistnienie wskazanej w umowie stron podstawy do odstąpienia od umowy i w konsekwencji uprawnienie pozwanej do naliczenia kary umownej strona powodowa uznawała za usprawiedliwione albowiem bezpośrednio po otrzymaniu oświadczenia o odstąpieniu spółka (...) podjęła czynności związane z rozliczeniem finansowym zrealizowanych przez siebie, w ramach umowy stron, robót.

Odnosząc się do tych argumentów powódka zarzuciła w pierwszej kolejności to , że oświadczenie o potrąceniu i nie wywołało twierdzonego przez przeciwniczkę procesową skutku prawnego gdyż postanowienie art. 34 ust. 1 pkt 1 ogólnych warunków umowy z dnia 15 marca 2010r , które miało by dawać podstawę zamawiającej do odstąpienia od umowy i będącego jego konsekwencją powstania po jej stronie, w relacji do powódki, wierzytelności z tytułu kary umownej jest nieważne jako pozostające w sprzeczności z art. 83 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze . Daje ono bowiem uprawnienie do odstąpienia od umowy z kontrahentem na wypadek ogłoszenia jego upadłości.

Po wtóre , w razie nie podzielenia tego zarzutu , wniosła o miarkowanie należności pozwanej z tytułu kary umownej wskazując w pierwszej kolejności na rażące wygórowanie jej wysokości , a nadto na fakt , że zobowiązanie umowne zostało przez (...) w znacznym zakresie wykonane , oraz na to , że zamawiająca spółka odstąpiła od umowy w sytuacji kiedy zaległa z płatnościami na rzecz powódki w znacznym stopniu przyczyniając się do stanu jej niewypłacalności.

Ustosunkowując się do zarzutu niewymagalności części wierzytelności określonej przez żądanie pozwu powódka wskazała , że należność z tytułu zabezpieczenia właściwego wykonania zobowiązania została wypłacona zamawiającej przez (...) SA w ramach ustanowionej przez wykonawcę gwarancji ubezpieczeniowej.

Wyrokiem z dnia 18 lutego 2013r Sąd Okręgowy - Sąd Gospodarczy w Krakowie uwzględnił powództwo w całości , zasądając na rzecz strony powodowej od (...) SA kwotę 126 268, 28 złotego z ustawowymi odsetkami od : kwoty 63 364, 05 zł od dnia 1 marca 2011r i kwoty 62 904, 23 zł od dnia 3 marca 2011r , do dnia zapłaty [pkt I sentencji] ,

Zasądził także na rzecz powódki pod pozwaną koszty procesu w kwocie 3617 zł [pkt 2 sentencji]

Nadto nakazał ściągnąć od (...) SA w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Krakowie sumę 5314 złotych tytułem brakującej części kosztów sądowych , których powódka nie miała obowiązku ponieść [pkt III sentencji]

Za niesporne pomiędzy stronami Sąd I instancji uznał następujące fakty :

W dniu 15 marca 2010r strony zawarły umowę nr (...) o wykonanie robót budowlano – montażowych , której przedmiotem była realizacja przez stronę powodową , jako wykonawcę , wewnętrznych instalacji wodociągowych / wraz z białym montażem/ , kanalizacyjnych , centralnego ogrzewania , ciepła technologicznego i węzła cieplnego , zewnętrznych sieci kanalizacyjnej , wodociągowej i ciepłej. Ponadto miała wykonać hydrofornię. Prace te były elementem zadania inwestycyjnego pod nazwą „ (...) „

Wynagrodzenie , oznaczone jako ryczałtowe , zostało określone na kwotę brutto 2 687 063, 01 złotego. Początek realizacji robót strony określiły na dzień 19 marca 2010r , a ich zakończenie na 30 kwietnia 2011r / w treści §2 umowy / k. 57 akt/ jako datę zakończenia robót wskazano 31 kwietnia 2011r , co musi stanowić oczywistą omyłkę /

Spółka (...) miała zrealizować przedmiot umowy z własnych materiałów przy użyciu własnych urządzeń .

Zamawiająca (...) SA zobowiązywała się do wypłacania , na poczet wynagrodzenia umownego drugiej stronie kwoty odpowiadające łącznie do 90 % jego ustalonej wysokości , podstawą do świadczenia którego były wystawione przez spółkę - wykonawcę faktury przejściowe , odzwierciedlające rzeczywisty stan zaawansowania robót , stwierdzony zaakcentowanym przez drugą stronę protokołem oraz oświadczeniem co do stanu wymagalnych z tego tytułu wierzytelności.

Na poczet zabezpieczenia ewentualnych roszczeń zamawiającej z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez drugą stronę jak również gwarancji jakości wykonanych robót i rękojmi oraz roszczeń osób trzecich z tytułu wad wykonawczych , pozwana mogła potrącać z każdej faktury wystawionej przez kontrahentkę 10 % jej wartości brutto albo też spółka wykonawca miała ustanowić nieodwołalną gwarancję bankową lub ubezpieczeniową, do wskazanej wysokości świadczenia.

Na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania wzajemnych zobowiązań umownych strony przewidziały możliwość naliczenia kar umownych.

Takie uprawnienie po stronie (...) SA powstawało m. in wówczas gdy spółka odstąpiła od umowy z przyczyn za które spółka - wykonawca ponosi odpowiedzialność. W takim przypadku wysokość kary została określona na 20 % umownego wynagrodzenia brutto.

Zgodnie z treścią umowy strona pozwana była uprawniona do odstąpienia od umowy , w całości lub w części, m. in wówczas gdy uczyni to w ciągu dwóch lat od powzięcia wiadomości o złożeniu przez (...) skutecznego wniosku o ogłoszenie upadłości lub ogłosi ona o likwidacji swojego przedsiębiorstwa.

W sytuacji odstąpienia od umowy przez zamawiającą wykonawca był zobowiązany w terminie do 14 dni usunąć z placu budowy urządzenie , materiały oraz sprzęt nie stanowiący własności drugiej strony.

Strony ustaliły , wobec wewnętrznej konstrukcji umowy jaką zdecydowały się zawrzeć , że dla celów interpretacji jej postanowień pierwszeństwo będą miały warunki szczegółowe , następnie warunki ogólne , a w dalszej kolejności uwzględniane będą ustalenia przekazane wykonawcy , w części dotyczącej wykonania poszczególnych rodzajów robót , oraz treść wymienionych w umowie załączników.

Na podstawie protokołów odbioru robót nr (...) , akceptowanych przez zamawiającą powódka wystawiła dwie faktury VAT . Pierwszą o numerze FS- (...) na kwotę 62 904, 23 zł z terminem płatności do dnia 2 marca 2011r i drugą w dniu

28 lutego 2011r nr (...) na kwotę 63 364, 05 zł z terminem płatności na dzień 28 marca 2011r [, który omyłkowo został wskazany w tym dokumencie na 28 lutego 2011r]

Poznana spółka mimo otrzymania tych dokumentów oraz wezwania do dobrowolnej zapłaty kwot nimi objętych nie zaspokoila tych świadczeń w jakiegokolwiek części.

W tym samym czasie , kiedy umowa stron była zrealizowana , współpracowały one , w ramach innego kontraktaku mającego za przedmiot wykonanie przez (...) robót budowlanych- montażowych przy rozbudowie (...) Oczyszczalni (...). Zakres realizowanych tam prac był istotnie większy niż ten , który był wykonywany na podstawie umowy z 15 marca 2010r.

W następstwie wniosku powódki datowanego na dzień 28 lutego 2011r Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej we Wrocławiu, postanowieniem z 12 kwietnia 2011r w sprawie o sygnaturze VIII GUp 20/11, ogłosił upadłość spółki (...) z możliwością zawarcia układu , ustanawiając równocześnie nadzorcę sądowego. Postanowienie to zostało opublikowane w Monitorze Sądowym i Gospodarczym w dniu 28 kwietnia 2011r.

Pozwana powzięła informację o złożeniu wniosku w dniu 10 marca 2011r , a w pięć dni później - 15 marca 2011r złożyła oświadczenie o odstąpieniu od umowy , w zakresie jej nie zrealizowanej części, odwołując się do zapisu §34 ust. 1 pkt 1 ogólnych warunków umowy stron. Wezwała kontrahentkę by przystąpiła w terminie siedmiu dni do inwentaryzacji wykonanych robót i zawiadomiła ją o naliczeniu kary umownej w wysokości 20 % wartości umownego wynagrodzenia brutto , odwołując się zapisu z § 33 ust. 1 pkt 3 ogólnych warunków umowy .

W dniu 21 marca 2011r (...) SA wystawił wobec strony powodowej notę księgową nr (...) obejmującą wierzytelność z tytułu kary umownej na łączną sumę 533 870, 74zł

Pozwana spółka zgłosiła tę wierzytelność w postępowaniu upadłościowym dotyczącym powódki w dniu 16 listopada 2011r , łącząc to zgłoszenie z wierzytelnościami także z innych tytułów.

Nie została ona uznana w ani orzeczeniem Sędziego Komisarza z 5 października 2012r , rozpoznającego sprzeciw pozwanej od nie uwzględnienia jej na liście ani też postanowieniem Sądu Upadłościowego - Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabrycznej , który w dniu 5 lutego 2013r w sprawie VIII GUK 76/11 oddalił w tym zakresie zażalenie (...) SA.

Wobec nie wykonania zobowiązania przez powódkę (...) SA , uznając , że spełnione zostały warunki umowy gwarancji ubezpieczeniowej , wypłacił pozwanej ogółem sumę 265 629, 01 złotego , którą to wierzytelność następnie zgłosił w postępowaniu upadłościowym prowadzonym wobec (...).

Strony poza niniejszym postępowaniem prowadzą w sprawie o sygnaturze IX GC 194/12 Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w Krakowie spór o zapłatę przez (...) SA „ na rzecz powódki brakującej części wynagrodzenia za roboty zrealizowane przy rozbudowie (...) Oczyszczalni (...).

W zakresie okoliczności spornych Sąd Okręgowy ustalił , że uzasadniając wniosek o ogłoszenie upadłości układowej strona powodowa , wskazując , że jest niewypłacalna, powołała się na znaczne obniżenie obrotów w działalności operacyjnej od 2009r , wywołane po pierwsze załamaniem się rynku wykonawstwa inwestycji wielko powierzchniowych na którym prowadziła swoją działalność , po wtóre na pogorszenie się sytuacji finansowej swoich głównych dotąd zleceniodawców ; spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (...). Po trzecie wskazywała na negatywne konsekwencje dla swojej kondycji finansowej jakie przyniosło zaangażowanie przez nią znacznych środków finansowych w zakup gruntów na terenie W. , które nie przyniosło spodziewanego rezultatu gospodarczego.

Od października 2010r w związku z realizacją umowy stron na wykonanie robót przy rozbudowie (...) Oczyszczalni (...) powódka nie otrzymywała od pozwanej wynagrodzenia za wykonane prace , co powodowało , że zalegała w zapłacie należności na rzecz swojego podwykonawcy Poprawy sytuacji , w zakresie wzajemnych rozliczeń , nie przyniosło nawet

zawarcie trójstronnego porozumienia z udziałem stron i tego podwykonawcy. Nadal zaległość w zapłacie po stronie (...) SA wynosiła , co najmniej, 373 211, 43 złote.

Konsekwencje tej sytuacji oddziaływały także na sposób dokonywania rozliczeń za prace przy budowie Szpitala (...) we W. w ramach których , pod koniec 2010r , także powstały po stronie zamawiającej spółki zaległości płatnicze wobec kontrahentki. Były one regulowane dopiero po wezwaniach ze strony powódki - wykonawcy i następowały z opóźnieniem.

Sposób wykonania zobowiązania przez spółkę (...) nie był przez (...) SA kwestionowany.

Na koniec lutego 2011r wykonawca zrealizował umówione roboty na kwotę 973 590, 99 zł , co stanowiło około 45 % ogólnej ich umówionej wartości.

Zakres ich zaawansowania wówczas był zróżnicowany wynosząc: ponad 80 % w odniesieniu do instalacji kanalizacyjnej , zimnej i ciepłej wody. W całości wykonane zostały zewnętrzne przyłącza , poza przyłączem kanalizacji deszczowej , zrealizowanym w 90 %

Mniejszy bo 50 % - 60 % zakres wykonania obejmował instalacje centralnego ogrzewania , natomiast w istotnie mniejszym zakresie powódka wykonała instalację p. pożarową i ciepła technologicznego. Wykonania w całości wymagały: montaż osprzętu obejmującego grzejniki , urządzeń sanitarnych czy wymiana zestawu hydroforowego.

Z dalszych ustaleń Sądu Okręgowego wynika , że strona pozwana odstąpiła także od umowy obejmującej prace wykonywane przez powódkę w ramach realizacji zadania rozbudowy (...) Oczyszczalni (...). W oświadczeniu tym , datowanym również na 15 marca 2011r powołała także inne , poza zgłoszeniem przez wykonawcę uzasadnionego wniosku o ogłoszenie upadłości , przyczyny odstąpienia , przewidziane przez zawartą przez strony umowę z dnia 1 czerwca 2009 nr (...).

W okresie pomiędzy złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości i datą oświadczenia strony pozwanej o odstąpieniu od umowy spółka (...) nadal zrealizowała prace określone umowa stron z dnia 15 marca 2010r . Wykonawstwo było prowadzone przez dwudziestu pracowników , a powódka dysponowała sprzętem i materiałami by prace te kontynuować.

O zamiarze odstąpienia przez kontrahentkę od umowy dowiedziała się wcześniej aniżeli wówczas , gdy otrzymała w sposób formalny pismo to oświadczenie zawierające albowiem pracownik pozwanej usiłował , bez zachowania zastrzeżonej umownie procedury , wręczyć je wcześniej w siedzibie powódki.

Wówczas (...) jak ustala Sąd I instancji - tracąc ostatecznie zaufanie do drugiej strony - i w obawie o zastosowanie wobec niej uprzednio stosowanej przez (...) SA wobec innych wykonawców praktyki zajmowania sprzętu na poczet zaspokojenia wierzytelności z tytułu kar umownych , rozpoczęła likwidację placu budowy na terenie (...) Szpitala Wojewódzkiego. Opuściła wynajmowany barak szatniowy oraz zwróciła się do pozwanej o możliwość wywiezienia tych przenośnych pomieszczeń zaplecza , które do niej należały. Równocześnie poinformowała , że z dniem 21 marca 2011r przystępuje do inwentaryzacji zrealizowanych przez siebie prac.

W części motywów orzeczenia poświęconych ocenie dowodów , z uwagi na treść zarzutów apelacyjnych strony pozwanej należy zwrócić uwagę na to , że Sąd Okręgowy nie dał wiary relacjom świadków zawnioskowanych przez powódkę w osobach M. P. , B. G. oraz przesłuchanego w charakterze strony prezesa zarządu komplementariusza S. M. w tej części ich relacji w których wskazywali , że brak płatności za wykonane prace ze strony pozwanej był także jedną z przyczyn stanu niewypłacalności (...) , decydującego o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości. Ich prawdziwości przeczyła bowiem treść uzasadnienia tegoż.

Rozważania prawne rozpoczął Sąd Okręgowy od oceny zarzutu strony powodowej , która twierdziła , że zapis §34 ust. 1 pkt 1 ogólnych warunków umowy stron jest nieważny jako niezgodny z normą art. 83 Ustawy Prawo Upadłościowe i naprawcze , która zakazuje uzależniania możliwości odstąpienia umowy , której stroną jest /przyszły / upadły od

ogłoszenia upadłości. Ta niezgodność, w ocenie powódki, powodowała, że pozwana nie mogła skutecznie, powołując się na zrealizowanie się przesłanek faktycznych tego zapisu umownego skutecznie od umowy odstąpić.

Zdaniem Sądu I instancji oświadczenie (...) SA z dnia 15 marca 2011r jest oświadczeniem wywołującym skutek prawny w postaci zniesienia skutków zawarcia umowy albowiem ten zapis umowny na który jako podstawę odstąpienia powołała się pozwana nie przewidywał możliwości odstąpienia po stronie zamawiającego jako konsekwencji ogłoszenia upadłości ale jako następstwo podjęcia czynności związanych ze złożeniem wniosku o upadłość, a zatem mającej miejsce wcześniej do której skutek wynikający z normy art. 83 u.p i n. nie odnosi się.

W dalszej części rozważań zwrócił uwagę, że składając oświadczenie o odstąpieniu od umowy z dnia 15 marca 2011r (...) SA powołał jako jego przyczynę fakt opisany przez § 34 ust. 1 pkt 1 umowy tj uzyskanie informacji, w terminie tam wskazanym, o złożeniu przez wykonawcę skutecznego wniosku o ogłoszenie upadłości. W konsekwencji takiej identyfikacji tej [jedynej] przyczyny ocena skuteczności prawnej oświadczenia strony pozwanej musi ograniczyć się stwierdzenia czy przesłanki faktyczne tej przyczyny odstąpienia zostały zrealizowane.

Jego zdaniem, biorąc pod uwagę okoliczności ustalone w postępowaniu, przyczyna powołana w oświadczeniu o odstąpieniu rzeczywiście zaistniała wobec czego oświadczenie pozwanej z dnia 15 marca 2011r należy ocenić jako złożone kontrahentce skutecznie.

Ten wniosek prawny nie prowadzi jednak, zdaniem Sądu I instancji, jednak do potwierdzenia tego, że strona pozwana tym samym uzyskała wobec spółki (...) wierzytelność z tytułu kary umownej, ku której podstawą tak co do zasady jak i wysokości byłoby postanowienie zawarte w § 33 ust. 1 pkt 3 umowy stron. Tak identyfikowana co do swojego źródła wierzytelność po stronie (...) SA nie powstała i wobec tego nie mogła zostać skutecznie potrącona przez zamawiającą z wierzytelnością dochodzoną pozwem. Nie nastąpił zatem materialno prawny skutek w postaci umorzenia wzajemnych pretensji stron do wysokości wierzytelności niższej.

U podstaw takiej oceny znalazło się zapatrywanie zgodnie z którym samo zgłoszenie wniosku o ogłoszenie własnej upadłości układowej nie może być eo ipso uznane za przyczynę dla której spółkę (...), w odniesieniu do wzajemnych relacji umownych stron, należy traktować jako taką, która nie wykonała swoich obowiązków z przyczyn za które należy jej przypisać odpowiedzialność.

Przeciwko temu stanowisku prawnemu, które konsekwentnie w toku procesu reprezentowała pozwana przemawia po pierwsze, zdaniem Sądu niższej instancji to, że samo złożenie wniosku o upadłość jest jedynie spełnieniem obowiązku ustawowego wynikającego z art. 21 w zw z art. 10 i 11 u.p. i n. nie przesądzając tym samym, że stan niewypłacalności spółki, który tę czynność wywołał wynikał z przyczyn za które wykonawca ponosi odpowiedzialności. To rzeczą strony pozwanej było dowodzić w postępowaniu, że tę odpowiedzialność kontrahentce należy przypisać, a tego ciężaru, wynikającego z normy art. 6 kc (...) SA nie udźwignęła.

Po wtóre trafność prezentowanego stanowiska ugruntowuje, zdaniem Sądu Okręgowego to, że ustalenia faktyczne poczynione w postępowaniu dają podstawę do przyjęcia, iż zamawiająca pozwana nie podnosiła wobec spółki wykonawcy żadnych zarzutów dotyczących terminowości czy jakości realizowanych prac, a spółka z W. także okresie pomiędzy złożeniem wniosku o upadłość i oświadczenia o odstąpieniu, nadal swoje obowiązki umowne wykonywała, mając ku temu możliwości techniczne i osobowe.

W dalszej części stanowiska prawnego Sąd Okręgowy za nietrafny uznał zarzut strony pozwanej dotyczący niewymagalności części wierzytelności dochodzonej pozwem, odwołujący się do uprawnienia umownego (...) SA, potrącania z każdej faktury wystawianej przez (...) 10 % wskazanej w nich należności za zrealizowane roboty na poczet przyszłych roszczeń tak zamawiającej jak i osób trzecich z tytułu gwarancji ich jakości czy rękojmi.

Zwrócił bowiem uwagę, że należność z tego tytułu została wypłacona pozwanej przez (...) SA w ramach realizacji gwarancji ubezpieczeniowej, a kwota 265 629, 01 zł odpowiadała wartości 10 % umownego wynagrodzenia brutto. Wierzytelność tę ubezpieczyciel skutecznie zgłosił w ramach postępowania upadłościowego.

W dalszej części rozważań prawnych uznał Sąd , że podstawą normatywną uwzględnienia powództwa są obok normy art. 647 kc także postanowienia §14 ogólnych warunków umowy stron.

Za zasadne uznał także Sąd żądanie przyznania odsetek ustawowych od należności głównej , liczonych od dat początkowych wskazanych w żądaniu , w odniesieniu do sum częściowych składających się na ogólną kwotę roszczenia przy przyjęciu , że pozwana miała spełnić świadczenia objęte każdą ze wskazanych przez powódkę faktur w terminie 30 dni.

Rozstrzygając o kosztach procesu Sąd Okręgowy , stosując normę art. 98 §1 kpc w zakresie ich rozkładu pomiędzy stronami , przyjął regułę odpowiedzialności za wynik sprawy.

Apelację od tego orzeczenia złożyła strona pozwana i zaskarżając go w całości domagała się jego zmiany poprzez oddalenie powództwa oraz obciążenie strony powodowej kosztami postępowania za obydwie instancje .

Środek odwoławczy został oparty na zarzucie naruszenia prawa materialnego , a to art. 6 , oraz 471 i 483 kodeksu cywilnego w następstwie nieprawidłowej wykładni tych norm i w konsekwencji przyjęcia , iż to na stronie apelującej spoczywał obowiązek wykazania , że spółka (...) odpowiada za stan swojej niewypłacalności.

Powołany został także zarzut naruszenia prawa procesowego tj. art. 232 kpc , który nie został jednak bliżej umotywowany.

W uzasadnieniu apelacji spółka (...) „ zwróciła uwagę po pierwsze na stanowisko prawne Sądu I instancji zgodnie z którym miała ona podstawę do skutecznego pod względem prawnym złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy zawartej przez strony z tej przyczyny , że powódka złożyła w trakcie jej trwania skuteczny wniosek o ogłoszenie upadłości.

Po wtóre odwołała się do przeprowadzonej przez Sąd meriti oceny dowodów w ramach której nie uzyskały waloru wiarygodności te części relacji świadków wskazanych przez (...) oraz prezesa zarządu komplementariusza przesłuchanego w charakterze strony , które miały potwierdzać , że nie realizowanie przez apelującą należności za wykonane prace budowlane było przyczyną powstania stanu niewypłacalności (...) spółki , a były nią - według ustaleń Sądu I przyczyny inne , nie związane z ze sposobem wykonywania obowiązków stron umowy z dnia 15 marca 2010r.

W oparciu o te zaakcentowane przez siebie elementy podniosła, odwołując się m. in do orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2010r , sygn.. II CSK 180/10 , że w rozstrzyganej sprawie to na powódce ciążył obowiązek wykazania , że nie ponosi odpowiedzialności za swoją niewypłacalność i w związku z tym w prawdzie druga strona mogła skutecznie od umowy odstąpić ale równocześnie nie mogła zasadnie twierdzić , że powstała po jej stronie wierzytelność z tytułu kary umownej na tej podstawie do której odwoływała się apelująca spółka jako jej źródła umownego.

W ocenie apelującego zupełnie wbrew tej regule , mającej swoje potwierdzenie także w konstrukcji normy art. 471 kc Sąd uznał , że ciężar ten spoczywa na pozwanej, nie sprostanie temu ciężarowi czyniąc - zdaniem (...) SA nietrafnie - podstawą oddalenia powództwa .

Pozwana podnosiła przy tym ani przepisy kodeksu cywilnego jak i postanowienia umowy stron nie dają podstaw do nałożenia na pozwaną takiego obowiązku. Co więcej pozwana nie mogłaby sprostać temu obowiązkowi dla braku możliwości dowodowych wykazania przyczyn niewypłacalności kontrahentki , a tym bardziej tego , iż przyczyny takiego stanu rzeczy można jej właśnie przypisać.

Akcentowała także to , że w chwili podpisania umowy (...) zapewniła zamawiającą o dysponowaniu odpowiednim potencjałem , w tym finansowym , by przedmiot umowy wykonać właściwie i terminowo , które , jak się później okazało, nie odpowiadało prawdzie skoro w trakcie trwania umowy złożyła uzasadniony wniosek o upadłość . Tego

rodzaju niezgodność już sama przez się dawała podstawę do uznawania , iż przyczyny niewypłacalności obciążają spółkę z W..

Jak podawała jeszcze w uzasadnieniu apelacji , właśnie by zapobiec takiemu stanowi rzeczy , iż w czasie trwania umowy powstają przyczyny do odstąpienia od niej przez zamawiającego za które odpowiada druga strona , kara umowna została zastrzeżona na stosunkowo wysokim poziomie.

W konkluzji apelująca twierdziła , że prawidłowe zastosowanie przepisów prawa , które są relewantne dla rozstrzygnięcia o roszczeniu powódki , powinno prowadzić do oddalenia powództwa w całości jako konsekwencji uznania , że na skutek złożenia przez (...) SA skutecznego oświadczenia o potrąceniu wierzytelności wzajemnej z tytułu kary umownej wierzytelność dochodzona pozwem uległa umorzeniu.

Odpowiadając na apelację strona powodowa domagała się jej oddalenia jako pozbawionej usprawiedliwionych podstaw oraz obciążenia przeciwniczki procesowej kosztami postępowania apelacyjnego.

W motywach swojego stanowiska procesowego spółka (...) , powtarzając w istocie dotąd prezentowane w postępowaniu rozpoznawczym zapatrywania, w pełni zaaprobowała stanowisko prawne Sądu I instancji , będące podstawą uwzględnienia powództwa w całości.

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny rozważył :

Środek odwoławczy strony pozwanej jest uzasadniony , prowadząc do zreformowania orzeczenia objętego kontrolą instancyjną w sposób wskazany w jego wnioskach.

W apelacji spółki (...) „ nie sformułowano żadnych zarzutów procesowych za pomocą których pozwana podważałaby dokonaną przez Sąd niższej instancji ocenę zgromadzonych dowodów , kompletność dokonanych ustaleń faktycznych czy też zgodność tych konstatacji z treścią zgromadzonego w sprawie materiału procesowego.

Brak tego rodzaju zarzutów powoduje , że okoliczności jakie Sąd Okręgowy uczynił podstawą faktyczną wydanego przez siebie rozstrzygnięcia Sąd II instancji aprobuje i przyjmuje za własne.

Analiza motywów środka odwoławczego (...) SA usprawiedliwia wniosek , że powołując zarzuty naruszenia prawa materialnego , wobec nieprawidłowego zastosowania wskazanych w nim norm [oraz art. 232 kpc] w pozwana w istocie neguje poprawność stanowiska Sądu I instancji dotyczącego rozkładu ciężaru dowodzenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia , zgodnie z którym to pozwana, która w sporze broniła się zarzutem potrącenia wierzytelności wzajemnej mającej jej przysługiwać wobec powódki z tytułu kary umownej za odstąpienie od umowy , ma wykazać , że przyczyny , które spowodowały odstąpienie są takimi za które odpowiada powodowa spółka (...).

Z dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych wynika , że w umowie zawartej przez strony w dniu 15 marca 2010r na wykonanie robót budowlanych obydwie były uprawnione , przy spełnieniu wskazanych tam warunków , zarówno do odstąpienia od umowy jak i do obciążenia kontrahentki karami umownymi , które w postaci dodatkowego zastrzeżenia umownego były przewidziane jako konsekwencja niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań , które wzajemnie na siebie przyjęły.

Zgodnie z umową kara umowna była należna stronie przeciwnej m. in w sytuacji odstąpienia przez nią od umowy z przyczyn , za które odpowiada druga z kontraktujących stron. . Przyczyną na którą (...) SA powołała się odstępując, w dniu 15 marca 2011r od umowy było , przewidziane w umowie , jako jedna z przyczyn odstąpienia , powzięcie informacji o złożeniu przez spółkę - wykonawcę - uzasadnionego wniosku o ogłoszenie upadłości. Wysokość kary umownej za odstąpienie z od umowy z tej przyczyny przez spółkę z W. wynosiła 20 % wynagrodzenia umownego brutto.

Wobec tego kluczowym zagadnieniem , którego analiza ma decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu stron jest to , która z nich była obowiązana dowodzić tego , że przyczyny złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości przez powódkę były takimi za które można przypisać odpowiedzialność - spółce wykonawcy.

W zależności od oceny tego zagadnienia możliwe będzie stwierdzenie czy po stronie pozwanej powstała, skutecznie pod względem prawnym, wiarygodność z tytułu kary umownej którą zgłosiła ona do potrącenia z wiarygodnością dochodzoną pozwem, w ten sposób broniąc się przed żądaniem w nim określonym, czyniąc to w dniu 16 listopada 2011r, w ramach postępowania upadłościowego prowadzonego wobec powódki

Ocena ta musi być poprzedzona kilkoma uwagami natury wstępnej.

Zgodnie z przepisem art. 483 §1 kc można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy.

Taka definicja normatywna kary umownej jako dodatkowego zastrzeżenia umownego, które ma przede wszystkim na celu wzmocnienie skuteczności więzi powstałej pomiędzy stronami na skutek zawartej przez nie umowy, a przez to zapewnienie realnego wykonania zobowiązań z niej wynikających wskazuje, że wiąże ona ewentualne powstanie wiarygodności z tego tytułu ze sposobem wykonania samego zobowiązania.

Ściślej mówiąc możliwość jej powstania wiąże się z faktem nie wykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez tego spośród kontraktujących, który potencjalnie może stać się dłużnikiem wiarygodności z tytułu kary umownej.

Stwierdzenie to prowadzi do kolejnego wniosku, że zakres odpowiedzialności z tytułu kary umownej pokrywa się w pełni z zakresem ogólnej odpowiedzialności dłużnika za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, opisanej w szczególności przez przepis art. 471 kc. Ma to tę dalszą konwencję, że dłużnik taki może zwolnić się od obowiązku zapłaty kary umownej jeżeli obali ustanowione w powołanej normie domniemanie, iż jego działanie [zaniechanie], które przynosi opisany skutek w zakresie jego obowiązków umownych nastąpiło z przyczyn za których powstanie należy mu przypisać odpowiedzialność.

/ por. bliżej zbieżne z wyrażonymi tu zapatrywaniami stanowiska Sądu Najwyższego zawarte w judykatach z 11 stycznia 2008r, sygn.. VCSK 362/07, publ. zbiór Lex nr 515710, z dnia 18 stycznia 2008r, sygn.. C CSK 385/07, publ. zbiór Lex nr 627267 oraz z 6 października 2010r, sygn.. II CSK 180/10, publ. zbiór Lex nr 970070./

Uwzględniając to, że strona pozwana w toku sporu twierdziła, że powstanie wiarygodności, którą zgłosiła do potrącenia, wiąże ona ze swoim oświadczeniem o odstąpieniu od umowy z przyczyny [złożenia przez powódkę skutecznego wniosku o ogłoszenie swojej upadłości w trakcie trwania umowy stron] za która (...) odpowiada, wskazać dodatkowo trzeba, że zapis §32 ust.1 umowy stron / k. 87 akt/ wprowadzał generalną zasadę, iż możliwość obciążenia kontrahentki karami umownymi powstawała wówczas, gdy zobowiązanie nie jest przez nią wykonywane albo też wprawdzie jest ale realizowane nienależycie z punktu widzenia jego treści. Ponadto zgodnie z umową, za taką formę nienależytego wykonania obligacji wzajemnych uznały one zgodnie sytuację w której druga z kontraktujących odstępuje od niej z przyczyn za których powstanie potencjalna dłużnicza wiarygodności z tytułu kary umownej ponosi odpowiedzialność [argument z brzmienia §33 ust. 1 pkt 3 i ust.3 ogólnych warunków umowy stron, k.87-88 akt]

Zgodnie z utrwalonym już stanowiskiem Sądu Najwyższego zastrzeżenie kary umownej na wypadek odstąpienia od umowy jest dopuszczalne.

/ por bliżej w tej kwestii : uchwałę [7] Sądu Najwyższego, sygn.. IIICZP 61/03, publ. OSNC z 2004 nr 5 poz.69, wyrok SN z dnia 20 października 2006r, sygn.. IV CSK 154/06, publ. OSNC z 2007r nr 7-8 poz.117 /

Skuteczne odstąpienie od umowy, które w rozstrzyganej sprawie stwierdził w swojej - niekwestionowanej w apelacji i odpowiedzi na nią - ocenie prawnej Sąd I instancji, stanowi potwierdzenie tego, że w relacjach pomiędzy stronami umowy miał miejsce przypadek - w okolicznościach relewantnych dla rozstrzygnięcia sprawy - nienależytego wykonania zobowiązania przez spółkę wykonawcę, które stanowiło podstawę, zgodnie z postanowieniami umownymi, do tego żeby (...) SA mógł domagać się zapłaty kary umownej za odstąpienie.

/ por. bliżej wspierające wyrażone tu zapatrywanie stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w motywach wyroku z dnia 7 lutego 2007r , sygn. IIICSK 288/06 , publ. zbiór Lex nr 274191/

Powyższe uwagi ograniczają dalsze rozważania do zagadnienia czy rzeczywiście istniejąca przyczyna odstąpienia od umowy , na którą powołała się strona pozwana w oświadczeniu z dnia 15 marca 2011r, skutecznie doprowadzając do zniweczenia skutków jej zawarcia i znosząc- ze skutkiem wstecznym- węzeł obligacyjny pomiędzy stronami może być uznawana za taką , która powstała z przyczyn za które odpowiedzialność ponosi powódka i która ze stron obowiązana jest dowieść okoliczności , które decydują o uznaniu , że po stronie spółki (...) „ SA powstała lub też nie wierzytelność z tytułu kary umownej w oparciu o przyczynę przez nią zidentyfikowaną , którą zgłosiła ona do potrącenia z wierzytelnością drugiej strony dochodzoną pozwem.

Odwołując się do postanowienia umownego z §33 ust. 1 pkt 3 ogólnych warunków umowy stron wskazać trzeba , że warunkiem powstania po stronie zamawiającej wierzytelności z tytułu kary umownej wobec odstąpienia przez nią od umowy było to ażeby przyczyna odstąpienia była wywołana przez okoliczności , za których powstanie odpowiedzialność należy przypisać spółce - wykonawcy .

Nie może budzić wątpliwości , że to na zamawiającej spoczywał ciężar dowiedzenia w sporze spełnienia się wszystkich tych przesłanek od których zależało powstanie wierzytelności wzajemnej skoro broniąc się przed roszczeniem zgłoszonym w pozwie sformułowała zarzut potrącenia pretensji własnej , identyfikując jej źródło w karze umownej za odstąpienie od umowy , z przyczyn mających obciążać druga stronę umowy.

Stanowisko Sądu I instancji zgodnie z którym ciężarowi dowodowemu w tym zakresie strona pozwana nie sprostала jest jednak błędne.

Nie uwzględnia ono bowiem konsekwencji jakie , w zakresie rozkładu tego ciężaru , przynosi przepis art. 471 kc , mający w sprawie zastosowanie , i ustanawiający domniemanie , że nienależyte wykonanie zobowiązania po stronie powódki , prowadzące do odstąpienia przez druga stronę od umowy , w oparciu o podstawę na którą powołała się pozwana , miało miejsce z przyczyn za które spółka (...) odpowiada.

W ramach swojego obowiązku dowodzenia pozwana była uprawniona do powołania się na to domniemanie , co wywołało skutek w postaci przeniesienia ciężaru dowodzenia na powódkę , która powołując się na bezzasadność zarzutu pozwanej jako konsekwencji nie istnienia wierzytelności przeciwniczki procesowej , miała obowiązek wykazać w postępowaniu , że złożenie przez nią uzasadnionego wniosku o ogłoszenie upadłości było wywołane okolicznościami za które nie ponosi ona odpowiedzialności. Innymi słowy jej obowiązkiem było udowodnienie faktów na podstawie których można było sformułować usprawiedliwiony wniosek prawny o tym , że stan niewypłacalności , będący merytoryczną przesłanką ogłoszenia upadłości wskazaną przez art. 10 , a zdefiniowaną m przez art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003r Prawo upadłościowe i naprawcze [jedn. tekst DzU z 2012 Nr 1112 z późn. zm] nastąpił z przyczyn od spółki (...) niezależnych.

Z ustaleń faktycznych dokonanych w sprawie wynika , że motywując wniosek o ogłoszenie upadłości powódka podała trzy przyczyny takiego stanu.

Opisując pierwszą odwołała się do pogarszającej się już od 2009r swojej kondycji finansowej wywołanej ogólnym załamaniem koniunktury na rynku usług budowlanych, które świadczyła. Drugiej upatrywała w pogorszeniu się sytuacji finansowej swoich stałych zleceniodawców spółek (...). Trzecią wiązała z niepowodzeniem gospodarczym związanym z nie zrealizowanym nabyciem gruntów, w które to przedsięwzięcie zaangażowała znaczne własne środki finansowe. W uzasadnieniu tym nie odwoływała się natomiast do sposobu realizacji wzajemnych obowiązków stron rozstrzyganego obecnie sporu , określonych w umowach na wykonanie prac na budowie Szpitala (...) we W. czy [także] rozbudowie (...) Oczyszczalni (...).

Przy takim określeniu podstaw faktycznych stanu niewypłacalności , pozostających bez związku ze wzajemnymi relacjami umownymi pomiędzy spółką (...) i ' (...) SA i wobec zaniechania w procesie dowodzenia innych faktów , które

pozwołyby na ocenę , że stan niewypłacalności powstał z przyczyn niezależnych od spółki wykonawcy , stwierdzić należy, odmiennie niż to uczynił Sąd I instancji , że wierzytelność zgłoszona do potrącenia przez pozwaną spółkę po jej stronie powstała i została skutecznie pod względem prawnym potrącona z wierzytelnością dochodzoną pozwem.

Stanowisko tu wyrażone daje podstawę do uznania zarzutów apelacyjnych za usprawiedliwione.

Zważywszy na skutek materialno - prawny skutecznego oświadczenia o potrąceniu , opisany przez art. 498 §2 kc w postaci umorzenia obu wzajemnych pretensji stron do wysokości wierzytelności niższej istotne z punktu widzenia oceny zasadności roszczenia powódki jest jeszcze to , czy opisany wyżej skutek odnosi się do jego całości z punktu widzenia jego rozmiaru ilościowego.

Jest to zagadnienie doniosłe dlatego , że odnosząc się do argumentów zawartych w sprzeciwie od nakazu zapłaty powódka zgłosiła żądanie miarkowania wysokości świadczenia z tytułu kary umownej o ile wierzytelność z tego tytułu zostałaby oceniona jako spółce (...) przysługująca. / por. k. 192-193 akt/ Dla porządku należy wskazać , iż zgłaszając to żądanie (...) nie określiła skali o jaką świadczenie to należy w jej ocenie ograniczyć.

Zgodnie z normą art. 484 §2 kc dłużnik wierzytelności z tytułu kary umownej może żądać jej obniżenia jeżeli zobowiązanie własne wykonał w znacznej części lub świadczenie z tytułu kary zostało w sposób rażący zawyżone.

Ustalenia faktyczne dokonane w sprawie nie dają, w ocenie Sądu Apelacyjnego podstaw do obniżenia wierzytelności z tytułu kary umownej przysługującej stronie pozwanej.

Ocena ta opiera się na następujących argumentach :

- po pierwsze pomimo podniesienia takiego twierdzenia w ramach uzasadnienia tego żądania strona powodowa nie dowiodła w postępowaniu by (...) SA przyczyniła się do stanu niewypłacalności kontrahentki. Doś powołać uzasadnienie wniosku o ogłoszenie upadłości , które milczy o tego rodzaju przyczynieniu.

- po wtóre mimo , że ustalenie wysokości tej kary na 20 % wynagrodzenia umownego brutto [§ 33 ust1 pkt zd. ostatecznie ogólnych warunków umowy stron , w brzmieniu ustalonym przez pkt 22 szczegółowych warunków umowy] decyduje o stosunkowo wysokim jej poziomie tym nie mniej nie można mówić o rażącym jej zawyżeniu . Tym bardziej , że podważając tę wysokość powódka nie odwołała się do żadnych , dowiedzionych przez siebie w procesie okoliczności , które potwierdzać by mogły trafność jej oceny.

Co więcej nie można tracić z pola widzenia argumentacji strony pozwanej , która zwracała uwagę , że karę w tej wysokości spółka (...) zaakceptowała podpisując umowę , a jej skala miała z jednej strony oddziaływać mobilizująco na wykonawcę by zrealizował swoje obowiązki umowne w sposób prawidłowy i w wyznaczonym terminie , a z drugiej zabezpieczać zamawiającą przed sytuacją , przed którą ostatecznie stanęła , że pozostała z nieukończonym zadaniem inwestycyjnym i musiała w trybie pilnym , z uwagi na obowiązujące ją w umowie z inwestorem terminy , poszukiwać podmiotu , który nie ukończone prace podejmie i zakończy.

- po trzecie nie trafnie powołuje się powódka na argument , że wykonała swoje zobowiązanie w znacznej części.

Tak twierdząc pomija spółka (...) te fakty ustalone w sprawie , które dotyczą terminu końcowego zakończenia robót jak i stanu zaawansowania prac na koniec lutego 2011r , a zatem okres nieodległy od daty złożenia oświadczenia o potrąceniu.

Zgodnie z tymi ustaleniami prace miały być ukończone 30 kwietnia 2011r , a wartość zrealizowanych na dwa miesiące przed jego upływem , po niemal roku faktycznej realizacji umowy prac , odpowiadała jedynie 45 % ich wartości ogólnej.

W zależności od ich rodzaju stopień ich zaawansowania był różny wahając się od 90 % przez 50 – 60 % aż do takich , które w zupełności nie zostały jeszcze podjęte .

Stąd też nie można podzielić zapatrywania powódki o tym, że swoje zobowiązanie wykonała na datę odstąpienia od umowy w znacznej części

Przedstawione wyżej argumenty i wnioski prawne prowadzą do oceny, że strona pozwana, która skutecznie odstąpiła od umowy z powodu złożenia przez powódkę uzasadnionego wniosku o ogłoszenie upadłości, była beneficjentką wierzytelności w kwocie 533 870, 74 z tytułu przewidzianej w umowie przyczyny odstąpienia od umowy stron. Przyczyny za której powstanie odpowiada spółka (...). Wierzytelność tę mogła skutecznie zgłosić do potrącenia z wierzytelnością kontrahentki - spółki z W., z tytułu brakującej części wynagrodzenia za wykonane prace przy budowie (...) Szpitala im. (...) we W..

Odpowiadające prawu dokonanie potrącenia doprowadziło do skutku prawno - materialnego przewidzianego przez normę art. 498 §2 kc w postaci umorzenia wzajemnych zobowiązań stron do wysokości wierzytelności niższej. Opisany skutek decyduje o tym, że roszczenie strony powodowej jest niezasadne w całości, a powództwo to roszczenie obejmujące podlega oddaleniu.

Już tylko, zupełnie na marginesie i dla porządku albowiem zagadnienie to nie jest podnoszone w środku odwoławczym, a powództwo z innych przyczyn zostało uznane za niezasadne w całości wskazać trzeba, że określony w orzeczeniu Sądu I instancji początkowy termin od której powódce przysługiwał miały odsetki ustawowe od kwoty częściowej 63 364, 05 zł, objętej fakturą nr (...) dnia 28 lutego 2011r / k. 51 akt/ został w orzeczeniu oznaczony nieprawidłowo.

Skoro Sąd przyjmuje - w sposób nie kwestionowany przez strony - 30 dniowy termin w którym pozwana mogła to świadczenie spełnić, to pozostaje ona w opóźnieniu z jego wykonaniem nie wcześniej aniżeli w dniu 1 kwietnia 2011r, nie natomiast, jak przyjął Sąd w zaskarżonym orzeczeniu, z dniem 1 marca 2011r

Dlatego Sąd Apelacyjny, w uznaniu apelacji za zasadną orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku, na podstawie art. 386 §1 kpc.

Wydanie orzeczenia reformatoryjnego zdecydowało także o zmianie rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu przed Sądem I instancji.

Stosując normę art. 98 §1 kpc i wynikającą z niej, dla rozkładu obowiązku zwrotu kosztów celowych wzajemnie przez strony, zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy Sąd II instancji orzekł jak w pkt. 2 sentencji wyroku, przyznając stronie pozwanej od przeciwniczki procesowej Sue 3617 zł na którą złożyły się: opłata skarbową od pełnomocnictwa oraz wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika procesowego, będącego radcą prawnym, ustalone, uwzględnivszy wartość przedmiotu sporu, na podstawie §6 pkt 6 Rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności radców prawnych [...] z dnia 28 września 2002r [jedn. tekst DzU z 2013. 490]

Orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd, stosując ten sam przepis i wynikającą z niego regułę w zakresie obowiązku ponoszenia kosztów wzajemnie przez strony, orzekł jak w pkt 3 sentencji rozstrzygnięcia.

Na kwotę należną z tego tytułu spółce (...) złożyły się: opłata od apelacji [[6314 złotych] oraz wynagrodzenie pełnomocnika procesowego, radcy prawnego [2700 złotych], ustalone na podstawie § 6 pkt 6 oraz 12 ust. 1 pkt 2 powołanego wyżej Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości.